

POREMEĆAJI GUTANJA U ODNOSU NA LOKALIZACIJU MOŽDANIH LEZIJA

Mirna Zelić¹, Jelena Todorović², Dragan Pavlović³, Lana Jerkić^{3,4}

¹Zavod za psihofiziološke poremećaje i govornu patologiju „Prof. dr Cvetko Brajović“, Beograd, Srbija

²Dom zdravlja Zvečan, Zvečan, Srbija

³Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija

⁴Stipendista Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

Kontakt: Mirna Zelić

Kralja Milutina 52, 11000 Beograd, Srbija

E-mail: mirnabzelic@gmail.com

Poremećaji gutanja (disfagija) obuhvataju kako teškoće u gutanju i kontrolisanju pljuvačke, tako i teškoće prilikom hranjenja. Ove smetnje pogađaju sve starosne grupe, od novorođenčeta do starijih i mogu biti posledica kongenitalnih abnormalnosti, oštećenja anatomskih struktura, koje utiču na gutanje, kao i različitih medicinskih stanja. Disfagija može da bude akutna (npr. izazvana moždanim udarom) ili može da progredira tokom vremena (npr. izazvana tumorima i progresivnim neurološkim bolestima). Brojne regije učestvuju u aktu gutanja i uključuju precentralni girus, postcentralni girus, premotornu zonu, suplementarnu motornu zonu, *operculum*, insulu, *precuneus*, prefrontalnu areu, temporalni režanj, mali mozak, moždano stablo, frontalni režanj, *capsula interna*, asocijativna polja, *talamus* i bazalne ganglije. Od izuzetne je važnosti razumevanje procesa gutanja, radi daljeg planiranja adekvatnog pristupa u tretmanu poremećaja ove funkcije.

Acta Medica Medianae 2021;60(1):85-91.

Ključne reči: *disfagija, poremećaji gutanja, patofiziologija gutanja, tretman disfagije*